جاڭا مادەنيەت بورىشىن ارقالاپ، ىنتىماقتاسا ەكپىندەي ىلگەرىلەۋ كۇشىن ۇيىستىردى

(باسى 1 ـ بەتتە)

قيمىلدا بينحاي جاڭا رايونىنىڭ شاڭحايدا تۇراتىن جىلجىمالى پارتيا مۇشەلەرى نازاريا ۇيرەنىپ، وي ٴبولىسىپ، پىكىر اۋىستىردى، بىرىنەن ـ بىرىنە جالعاسقان مەكەنىنىڭ داڭقىنا كۇش ۇستەۋ تالقىسى جۇمىس باسى راين اناعۇرلىم جوعارى ورلەۋگە كوتەردى.

چاڭجياڭنىڭ وڭتۇستىگى مەن سولتۇستىگىنەن تارتىپ ۇلى قورعاننىڭ ٴىشى ـ سىرتىنا، دۇڭحاي تەڭىزى جاعالاۋىنان چيڭحاي ـ شيزاڭ ۇستىرتىنە دەيىن شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ۇيرەنۋ، دايەكتىلەندىرۋ نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيەسى بۇكىل پارتيادا ىسكەرلەي ورىستەتىلدى.

قۇزىرلى ۇيرەنۋ ماتەريالدارىن دەن قويا دايىنداۋدان ۇيرەنۋ تاسىلىندە جاڭالىق اشىپ كىتاپتان ۇيرەنۋدى، امالياتتان ۇيرەنۋدى، ۇستىندە ۇيرەنۋدى ۇشتاستىرۋعا دەيىن، ونان ۇيرەنۋ دانەكەرىن كەڭەيتىپ، كورىلىمدى، سيفرلانعان ۇيرەنۋگە ٴمان بەرۋگە دەيىن ٴبىر توپ جاندى جاڭا مەديا ونىمدەرىن الا قويدى...

نەگىزگى تاقىرىپتىق تاربيە ورىستەتىلگەنىنەن بەرى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى ٴبىر قىدىرۋ تىڭعىلىقتى، ٴونىمدى شارا قولدانىپ، قالىڭ پارتيا مۇشەلەرىنىڭ، كادرلاردىڭ ٴتۇپ نۇسقانى وقۋ، اۋەلگى ٴماتىندى ۇيرەنۋ، قاعيدانى ٴتۇسىنۋ بارىسىندا يدەيا ـ تانىمدارىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتۋىنا، اقيقات كۇشىن سەزىنۋىنە كومەكتەسىپ، بۇكىل پارتيانىڭ "جاپپاي ۇيرەنۋىنە" پارمەندى قولداۋ كورسەتتى، قويۋ راي قالىپتاستىردى.

نازاريالىق زەرتتەۋدى ىلگەرىلەتىپ، جەتىستىكتەردى ۇزدىكسىز جارىققا شىعاردى ——

بەيجيڭ كىتاپ سارايىنا كىرسەڭىز «شي جينپيڭ شىعارمالارىنان تاڭدامالىلار» كورنەكتى ورىنعا قويىلىپ، كوپتەگەن وقىرماندى ايالداپ وقۋعا باۋراعاندىعىن كورەسىز.

پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىن ىسكەرلەي ۇيرەنۋدەگى، دايەكتىلەندىرۋدەگى قۇزىرلى وقۋلىق رەتىندە، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى ورتالىق كوميتەتى حۇجات رەدكوللەگياسى اتىنان رەداكسيالانعان باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ وسى ماڭىزدى شىعارماسى قالىڭ پارتيا مۇشەلەرى، كادرلار ۇنەمى وقيتىن كىتاپقا اينالدى.

ٴبىر جىلدان بەرى «شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىنان ارناۋلى تاقىرىپتىق ۇزىندىلەر»، «شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن ۇيرەنۋ باعدارلاماسى(2023 ـ جىلعى باسىلىمى)» سياقتىلار ىركەس ـ تىركەس باسپادان شىعارىلىپ، «شي جينپيڭ زاڭىمەن باسقارۋ يدەياسىن ۇيرەنۋ جونىندە سۇراۋ ـ جاۋاپتار»، «شي جينپيڭ ديپلوماتيا يدەياسىن ۇيرەنۋ جونىندە سۇراۋ ـ جاۋاپتار» سياقتىلار ارت ـ ارتىنان شىعارىلىپ، «شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسى جونىندە جالپى شولۋ» ٴبىر تۇتاس قۇراستىرىلعان وقۋلىق رەتىندە جوعارى مەكتەپتەردىڭ يدەيا ـ ساياسي وقىتۋىندا پايدالانىلدى...

نازاريالىق جەتىستىكتەردىڭ ۇزدىكسىز جارىققا شىعۋى شي جينپيڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسى جونىندەگى جۇيەلىلەنگەن، عىلمي قاعيدالانعان زەرتتەۋدى اناعۇرلىم تەرەڭدەتىپ، كەڭەيتىپ، بۇكىل پارتيانىڭ، بۇكىل قوعامنىڭ پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىنىڭ نەگىزگى رۋحىن، نەگىزگى مازمۇنىن، نەگىزگى تالابىن اناعۇرلىم ويداعىداي تۇسىنۋىنە جانە يگەرۋىنە ونان ارى كومەك كورسەتتى.

ۇگىت تاسىلىندە جاڭالىق اشىپ، وي ـ ساناعا ۇزدىكسىز ۇيالاتتى ——

2023 ـ جىلى 4 ـ ايدىڭ 26 ـ كۇنى، تىلىڭ تىنىسقا يە ٴبىر رەتكى "ميكرو لەكسيا" تيانجين داشۋەسىنە قاراستى ورتا مەكتەپتە باستالدى. پارتيا 20 ـ قۇرىلتايىنىڭ رۋحىن ارقاۋ ەتە وتىرىپ تيانجين داشۋەسى ماركسيزم شۋەيۋانىنىڭ ورىنباسار باستىعى جاڭ يۋي تەرەڭ ويدى تۇسىنىكتى تىلمەن باياندادى، وقۋشىلار بار زەيىندەرىن سالىپ تىڭدادى.

وقۋشىلاردىڭ پارتيانىڭ باعىت ـ ساياساتىن اناعۇرلىم ويداعىداي يگەرۋىنە جەتەكشىلىك ەتۋ ٴۇشىن تيانجين داشۋەسى وقۋشىلاردى ۇيرەنگەن نازاريالىق بىلىمدەرىن قولامتالى ماسەلەلەرگە تالداۋ جاساۋدا قولدانۋعا ٴارى ۇيشين، دوۋيين سياقتى وقۋشىلار قۋانا كورىپ، ۇناتىپ تىڭدايتىن تۇعىرلار ارقىلى جولداپ، اناعۇرلىم كوپ قۇربى ـ قۇرداستارىن پارتيانىڭ ساياساتىن تۇسىنۋگە، پارتيانىڭ نازارياسىن تاراتۋعا باۋراۋعا جەتەكتەدى.

جاندى يدەيانى جاندى باياندادى، ناعىز نازاريانى تۇبەگەيلى باياندادى.

«جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدى بەتپە ـ بەت ٴتۇسىندىرۋ» اتتى جالپىعا تۇسىنىكتى نازاريالىق كىتاپ ۇلى نەگىزگى تاقىرىپتى ناقتى، اسەرلى حيكاياعا، شىعارماشىلىق ستيلى سونى بايانداۋعا اينالدىردى؛ «گۇلدەنۋگە بەت الۋ جولى» اتتى حۇجاتتى فيلم "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" بىرگە قۇرۋ باستاماسىنىڭ تاريحي قۇنى مەن رەال ٴمانىن كورىنىس ٴتىلى جانە مىسال اڭگىمەلەر ارقىلى بەينەلەدى... ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبىنىڭ بەينەلەۋ تاسىلىندە جاڭالىق اشۋى پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىنىڭ بۇقارانىڭ جانىنا جەتكىزىلۋىن، جۇرت جۇرەگىنە ۇيالاۋىن ىلگەرىلەتتى.

عىلمي نازاريانى "قاراپايىم بۇقارا وتباسىلارىنا جەتكىزۋدە" اقپارات مەديالارى ماڭىزدى رول اتقاردى.

ٴبىر جىلدان بەرى ورتالىقتاعى نەگىزگى اقپارات مەديالارى "باس شۋجيدىڭ حالىقشىلدىق ىنتا ـ ىقىلاسى"، "شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت ٴىزى"، "جاڭا يدەيا ارقىلى جاڭا جورىققا جەتەكشىلىك ەتۋ" سياقتى ٴتۇيىندى ايدارلاردى دەن قويا جوسپارلادى، «حالىق بيلىگى»، «شي جينپيڭنىڭ مادەنيەت ىنتا ـ ىقىلاسى» سياقتى قىرۋار سۇبەلى شىعارمالار مەن ەكران بەتىنەن تۇسپەيتىن تۋىندىلاردى شىعاردى ٴارى باس شۋجيدىڭ قىزمەت تەكسەرۋ، تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ جۇرگىزۋىن حابارلاعاندا كوپ ٴتۇرلى جانىردان پايدالانىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ەل باسقارۋ جونىندەگى جاڭا ۇستانىمىن، جاڭا يدەياسىن، جاڭا ستراتەگياسىن جاندى تۇردە بايانداپ جانە ٴتۇسىندىرىپ، باس شۋجي شي جينپيڭ سىندى ٴىرى پارتيا، ٴىرى ەل كوسەمىنىڭ كىسىلىك باۋىرمالدىلىعى مەن دارقان سالاۋاتىن جان ـ جاقتى ايگىلەدى.

فورماسى الۋان ٴتۇرلى نازاريالىق ۇيرەنۋ، نازاردى الدىڭعى لەككە شوعىرلاندىرعان نازاريالىق زەرتتەۋ، ٴۇنسىز نارلەندىرەتىن نازاريالىق بايانداۋ جانە ٴتۇسىندىرۋ... ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبىندەگى ٴبىر قىدىرۋ جاڭا شارا، جاڭا ونىمدىلىك پارتيانىڭ جاسامپاز نازارياسىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ناقتىلانۋىن، جۇرەكتەرگە ۇيالاۋىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتتى.

جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ تامىرىن جالعاستىرىپ، جاڭالىق اشا دامۋدى ىلگەرىلەتتى

2023 ـ جىلى 6 ـ ايدىڭ 1 ـ كۇنى باس شۋجي شي جينپيڭ بەيجيڭ ورتا ٴوس سىزىعىنىڭ سولتۇستىككە ۇزارعان سىزىعىنا ورنالاسقان جۇڭگو مەملەكەتتىك باسىلىم سارايىنىڭ ورتالىق باس سارايىنا بارىپ قىزمەت تەكسەردى.

مەملەكەتتىك كىتاپ ۇيىنە كىرگەندە باس شۋجي توبەگە كوز جىبەردى. سۇڭ پاتشالىعى داۋىرىندەگى تاسقا ويىلعان استرونوميالىق سۋرەتتەر بايىرعى ادامداردىڭ اقىل ـ پاراساتىن ايگىلەپ، قۇس جولى جارقىراپ، شەكسىز تۇڭعيىق كورىنەدى. كىتاپ ۇيىندە جاڭا جۇڭگونىڭ 30 مىڭعا تاياۋ سارا باسىلىمى كوز تارتا جايناپ تۇر.

مادەنيەت تامىرى ارقىلى ۇرپاقتارعا ۇزدىكسىز تاربيە بەرىپ، وركەنيەت تىنباي جالعاسادى.

ەرتەسى اشىلعان مادەنيەتتى جالعاستىرۋ، دامىتۋ اڭگىمە ماجىلىسىندە باس شۋجي شي جينپيڭ ەجەلگى مەن قازىرگىنى تۇتاستىراتىن مادەنيەت سانالىلىعى ارقىلى جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ 5 كورنەكتى ەرەكشەلىگىن ايقىن الا قويىپ، "ەكىنى ۇشتاستىرۋدىڭ" كەلەلى ٴمانىن ىسكەرلەي بايانداپ جانە ٴتۇسىندىرىپ، جۇرت جۇرەگىن جەلپىندىرەتىن ۇندەۋ تاستادى:

"جاڭا باستامادا مادەنيەتتى گۇلدەندىرۋدى، مادەنيەتتە قۋاتتى ەل قۇرۋدى، جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ وسى زامانعى وركەنيەتىن كوركەيتۋدى ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتۋ ـــ ٴبىزدىڭ جاڭا داۋىردەگى جاڭا مادەنيەت بورىشىمىز".

جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ تامىرىن جالعاستىرۋدا، وركەنيەت الاۋىنا مۇراگەرلىك ەتۋدە ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبىنىڭ بورىشى اۋىر، كەلەلى مىندەت ارقالاپ وتىر.

ٴبىر جىلدان بەرى ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ قالىڭ دا قۇنارلى توپىراعىنا تەرەڭ تامىر تارتىپ، جاسامپازدىقپەن كادەگە جاراتۋدى، جاڭالىق اشا دامىتۋدى ىلگەرىلەتىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ "شالقار ايدىنى" تۇبەگەيلى جاندانىپ، جالىندى تىرشىلىك تىنىسى قاۋلادى.

وركەنيەت جاۋاپكەرشىلىگىن ارقالاۋدى ايگىلەپ، مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋدا تىڭ تابىسقا قول جەتكىزدى ——

سۋجوۋ بايىرعى قالاسىنىڭ شىعىس سولتۇستىك جيەگىندەگى پيڭجياڭ تاريحي مادەنيەت كوشە اۋماعى ـــ سۋجوۋدا قازىرگە دەيىن ساقتالىپ وتىرعان ەڭ تيپتىك، ەڭ كەمەلدى تاريحي مادەنيەتتى قورعاۋ اۋماعى، 2500 جىلدان استام ۇزاق تاريحى بار. 2023 ـ جىلى 6 ـ ايدان بەرى "پيڭجياڭ جيۋشياڭ" قالانى جاڭالاۋ نىسانى جانە "بايىرعى قالانى قورعاۋ، جاڭالاۋ سەرىكتەستەر جوسپارى" ٴۇرتىس ىلگەرىلەتىلدى. كۇنچۋي تەاترى، پيڭتان، سۋجوۋ كەستەسى، ورنەكتى تورعىن سياقتى بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى شوعىرلانعان وسى جەر اۋەلگى قالپىنداعى بايىرعى سۋجوۋ كەلبەتىن ايگىلەۋدە.

مادەنيەت ٴداستۇرىن قورعاپ، تاريحي تامىرلاستىقتى ساقتادى.

مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ، جالعاستىرۋ اڭگىمە ماجىلىسىن اشۋدان ۇلى قورعان، تاس بۇتحانا سياقتى كەلەلى مادەني ەسكەرتكىشتەردى قورعاۋ ينجەنەرياسىن ٴتارتىپتى ىلگەرىلەتۋگە دەيىن؛ نانحاي تەڭىزىنىڭ باتىس سولتۇستىك قۇرلىق قياسىنداعى 1 ـ ٴنومىرلى، 2 ـ ٴنومىرلى سۋعا باتقان كەمە ەسكى جۇرتى سياقتى كەلەلى ارحەولوگيالىق نىسانداردا تىڭ ىلگەرىلەۋشىلىككە قول جەتكىزۋدەن جۇڭحۋا وركەنيەتىنىڭ تەگىن قاراستىرۋ ينجەنەرياسىنىڭ 5 ـ كەزەڭدىك زەرتتەۋىندە تىڭ جەتىستىككە قول جەتكىزۋگە دەيىن؛ "پۇر جيڭمايشان تاۋىنداعى بايىرعى شاي ورمان مادەنيەتى كورىنىسىنىڭ" «دۇنيە جۇزىلىك مۇرالار تىزىمىنە» ەنگىزىلۋىنەن ٴىرى تيپتى جۇڭگوشا شيپاگەرلىك، دارىگەرلىك ارعى زامان كىتاپتارىن رەتتەۋ، قورعاۋ نىسانى بولعان «جۇڭحۋا شيپاگەرلىك قازىناسى» تۇڭعىش توپتاعى جەتىستىكتەرىنىڭ جارىيالانۋىنا دەيىن...

ٴبىر جىلدان بەرى ەلىمىزدىڭ مادەني ەسكەرتكىشتەر مەن مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ سەرپىنى ٴۇرتىس ارتىپ، بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارىن قورعاۋ ارناسى مەن جولى ۇزدىكسىز كەڭەيىپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ تامىرى كوسىلىپ، تولىقسىپ، ۋاقىت ۇزارعان سايىن جاڭارا ٴتۇستى.

جاندى پايدالانۋدى ىلگەرىلەتىپ، ٴداستۇرلى مادەنيەتتىڭ ٴداۋىر كەلبەتىن اسقاقتاتتى ——

التىن بۇركەنىش، قولادان جاسالعان كيەلى تۇعىر، جايۋانعا ٴمىنىپ، توبەسىنە ىدىس كوتەرگەن قولادان جاسالعان ادام بەينەسى... سىچۋانداعى سانشيڭدۋي مۇراجايىنىڭ جاڭا سارايىنداعى قازىپ الىنعان ادەمى مادەني ەسكەرتكىشتەر ادامداردى وزىنە باۋرايدى.

جاڭادان قازىپ الىنعان نەشە 100 "اسىل زات" تۇڭعىش رەت كورمەگە قويىلدى، AI ەسەپتەۋ امالىمەن مادەني ەسكەرتكىشتەر بايىاعى قالپىنا كەلتىرىلدى، كوزىلدىرىكسىز 3Dمەن ارحەولوگيالىق "فاڭساڭ" قالپىنا كەلتىرىلدى، جاڭا ساراي كورمەنى كورۋدەگى سەزىنۋدى جاپپاي جوعارىلاتتى، مادەني ەسكەرتكىشتەر استارىنداعى حيكايالاردى اناعۇرلىم ويداعىداي جارىققا شىعارۋعا كۇش سالىنىپ، كورەرمەندەرگە تاريحي مادەنيەت كەڭ داستارقانى جايىلدى.

تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتتى اسقاقتاتۋ مەن رەال مادەنيەتتى دامىتۋدى ورگانيكالى بىرلىككە كەلتىرۋگە، تىعىز ۇشتاستىرۋعا شەبەر بولعاندا عانا، مۇراگەرلىك ەتۋ بارىسىندا دامىتۋعا، دامىتۋ بارىسىندا مۇراگەرلىك ەتۋگە بولادى.

شاندۇڭنىڭ چۇيفۋندا كولەمدى «اسەم اۋەن» اتتى قويىلىم ەجەلگى سالت پەن بايىرعى جاعىمدى اۋەندى مەيلىنشە ايگىلەدى؛ چيڭحايدىڭ شي ـ نيڭىندا «حىحۋاڭ» اتتى ٴبى تەاترىنە چيڭحاي حۋار، حىحۋاڭ قۋرشاق تەاتر ويىنى سياقتى كوپ ٴتۇرلى مەملەكەت دارەجەلى بەيزاتتىق مادەنيەت مۇرالارى توعىستىرىلدى؛ "سيفرلى دۇنحۋاڭ" سايتىن اشساق، كلاسسيكالىق ۇڭگىر، قابىرعا سۋرەتتەرىن قالاعان كەزدە ينتەرنەت جەلىسىندە كورە الامىز...

قازىرگى تاڭدا، مۇراجايدا ساقتالعان مادەني ەسكەرتكىشتەر، كەڭ دە بايتاق دالاعا تىزىلگەن مۇرالار، بايىرعى كىتاپتارعا جازىلعان جازۋلار بىرتىندەپ جاندانىپ، جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنە جاڭا داۋىرلىك ٴمان، بەينەلەۋ فورماسىن جانە ومىرشەڭدىك جالىندى كۇش سيلادى.

بۇقارانىڭ جۇرەگىن نارلەندىردى، حالىق بۇقاراسىنىڭ مادەنيەت ىنتاسى كۇن ساين جوعارىلادى ——

66 ميلليون ادام (رەت)! بۇل 2023 ـ جىلعى جۇڭچيۋ، مەملەكەت مەرەكەسى دەمالىسىندا بۇكىل ەلدەگى مۇراجايلار قابىلداعان كورەرمەندەردىڭ جالپى سانى.

بەيجيڭدە جۇڭگو ارحەولوگيا مۇراجايى جانە بەيجيڭ قالاسىنىڭ قوسالقى ورتالىعىنداعى 3 ۇلكەن مادەنيەت قۇرىلىسى سياقتىلار سالىنىپ ٴبىتىپ اشىلدى؛ شي ـ اندا كوپتەگەن جاستار ٴداستۇرلى كيىم ـ كەشەك كيىنىپ، داتاڭ كەش بولماس قالاسىن قىدىرادى؛ داتۇڭدا يۇنگاڭ تاس ۇڭگىرى كورىنىس تۇيىندەرىنىڭ الدىندا ساياحاتشىلار قايشالىسىپ، اياعى ۇزىلمەيدى... بۇگىنگى جۇڭگودا "مادەنيەت مۇراجايى ورلەۋى" كوتەرىلىپ، "مادەنيەت جاسامپازدىعى ستيلى" كۇشەيىپ، "ولەڭ ـ جىر ورلەۋى" دۇمانداپ، ٴداستۇرلى مادەنيەت بۇقارانىڭ باقىتتى تۇرمىسىن نۇرلاندىردى.

ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى حالىق بۇقاراسى قۇمارتا تىڭداپ، قۇنىعا كورەتىن، بارشا جۇرت تۇگەل ٴلاززاتتاناتىن بەينەلەۋ ٴتاسىلى ارقىلى جۇڭحۋانىڭ تاڭداۋلى ٴداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ بۇقارانىڭ كۇندەلىكتى تۇرمىسىمەن توعىسۋىن ىلگەرىلەتتى. مادەنيەت پەن ساياحاتتى توعىستىرۋ بارىسىندا ادامدار ۋاقىت پەن كەڭىستىكتەن اتتاپ وتكەن وركەنيەتتىڭ جاڭعىرىعىن تىڭداپ، جۇڭحۋا مادەنيەتىنىڭ شىن جاڭا بەينەسىن كوردى.

دامۋ سەنىمىن سەرپىلتىپ، رۋحاني كۇش ـ قۋاتتى ۇيىستىردى

جاڭا داۋىردە ٴبىر نيەتپەن ارمانعا قۇلاش سەرمەپ، جاڭا جورىقتىڭ ماداق جىرىمەن الغا باستى.

ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى كەلەلى جاعدايدى كوكەيدە ساقتاپ، ۇلكەن اۋقىمدى يگەرىپ، قۋاتتى جەتەكشىلىك رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، ىنتىماقتىلىققا، ورنىقتىلىققا دەم بەرۋگە، ۇنامدى ۇگىتتى نەگىز ەتۋگە تاباندى بولىپ، ۇزدىكسىز سەنىمدى كۇشەيتىپ، جۇرت تىلەگىن توعىستىرىپ، جۇرت جۇرەگىنە جىلۋ سىيلاپ، ٴبىر نيەتتە بولۋدى جۇزەگە اسىردى.

2023 ـ جىل ـــ 3 جىلعى جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جاڭا كەزەڭگە وتكەننەن كەيىن ەكونوميكا قالپىنا كەلگەن، دامىعان ٴبىر جىل.

ٴداۋىر تىنىسىمەن تىعىز بايلانىستىرىپ، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى بۋياۋى ايشىقتى، جارقىن تۇيىندەرى كوپ ەكونوميكالىق ۇگىت جانە قوعامدىق پىكىرگە جەتەكشىلىك ەتۋ ارقىلى جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ قايتا ورلەۋى، جاقسارۋى سىندى دامۋ جاعدايىن تولىق بەينەلەپ، جۇڭگو اتتى الىپ كەمەنىڭ تولقىن جارا العا باسقان ايبىندى كارتيناسىن كەسكىندەدى.

ورتالىقتىڭ ەكونوميكالىق قىزمەت ماجىلىسى، ورتالىقتىڭ اۋىل ـ قىستاق قىزمەتى ماجىلىسى سياقتى ماڭىزدى ماجىلىستەردىڭ رۋحىن ارقاۋ ەتىپ، ٴبىر قىدىرۋ ۇگىت حابارلارى پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەزەكتەگى ەلىمىزدىڭ ەكونوميكالىق جاعدايى جونىندەگى كەلەلى تۇجىرىمدارى مەن قىزمەت ورنالاستىرۋلارىن ىسكەرلەي ٴتۇسىندىرىپ، ٴبىر نيەت، ٴبىر تىلەكتە بولىپ، دامۋدى بىرگە جوسپارلاۋعا دەم بەردى؛

جوعارى ساپالى دامۋدىڭ ايىندى كوركەم كارتيناسىن ايگىلەۋدى كوزدە ۇستاي وتىرىپ، "جوعارى ساپالى دامۋدى تەكسەرۋ ـ زەرتتەۋ ساپارى"، "ٴتورت ماۋسىمداعى شينجياڭعا نازار" سياقتى نەگىزگى تاقىرىپتىق تىلشىلىك ارقىلى جەر ـ جەردىڭ جاندى امالياتىن ەستەلىككە الدى؛ ورتالىقتاعى ٴارقايسى نەگىزگى مەديالار "سەنىمدى كۇشەيتۋ . جاڭا جاعداي اشۋ"، "اۋىل ـ قىستاق ساپارى . گۇلدەنۋگە نازار" سياقتى ارناۋلى ايدارلار اشىپ، تيپتىك مىسالدار مەن جاندى حيكايالاردى ىسكەرلەي اشىپ، جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ سەرپىمدىلىگى مەن ومىرشەڭدىك كۇشىن شاعىن كورىنىستەر ارقىلى جان ـ جاقتى بەينەلەدى؛

نازاردى ٴتۇرلى ساياسات ـ شارالاردىڭ جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالاۋىن ىلگەرىلەتۋگە شوعىرلاندىرىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ حالىقتىق شارۋاشىلىقتىڭ دامۋىن، زورايۋىن جەبەۋ جونىندەگى ماڭىزدى ورنالاستىرۋىن ىسكەرلەي ٴتۇسىندىرىپ، ەلىمىزدىڭ تۇتىنۋدى قالپىنا كەلتىرۋ جانە كەڭەيتۋدەگى 6 جاقتاعى 20 تارماقتى شاراسى، ساقتالعان العاشقى ٴۇي قارىزىنىڭ ٴوسىم مولشەرىن ورنىقتى تومەندەتۋ سياقتى ساياساتتىق پايدانى ايقىن كورسەتىپ، قوعامدىق مەجەنىڭ ۇزدىكسىز جاقسارۋىنا دەم بەردى؛

بۇقارانىڭ شۇعىل، قيىن، ۋايىمداعان، ٴزارىۋ بولعان حالىق تۇرمىسى ماسەلەلەرىن كوزدەي وتىرىپ، جەر ـ جەردىڭ جۇمىستاندىرۋدى ورنىقتىرۋداعى ٴبىر قىدىرۋ ساياساتتاردى ساپالاندىرۋىن، رەتتەۋىن ۇزدىكسىز قاداعالاپ، جاڭا جۇمىستانۋ فورماتسياسىنداعى ەڭبەككەرلەردىڭ كاسىپتىك دامۋ جاعدايى سياقتىلارعا ىسكەرلەي نازار اۋدارىپ، حالىق تۇرمىسى "جىلۋىن"، باقىت "ساپاسىن" تولىق ايگىلەدى.

ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى پارمەندى فاكتىلەر، جاندى مىسالدار، ناقتى حابارلار ارقىلى قوعام كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان ماسەلەلەرگە دەر كەزىندە جاۋاپ قايتارىپ، سايىستارعا توتەپ بەرۋدىڭ پارمەندى شارالارىن ايقىن ٴتۇسىندىرىپ، بازار كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان قولامتالى ماسەلەلەردى ەگجەي ـ تەگجەيلى ٴتۇسىندىرىپ، قوعامدىق مەجەنى شىنايى جاقسارتىپ، ٴتۇرلى تيجارات تۇلعالارىنىڭ سەنىمىن سەرپىلتىپ، جوعارى ساپالى دامۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ ورتاق تانىمىن، جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسىزامانداندىرۋدى ىلگەرىلەتۋدىڭ بىرىككەن كۇشىن كەڭىنەن ۇيىستىردى.

رۋحاني كۇش ـ قۋاتتى ۇيىستىرۋ ۇلگىنىڭ ۇلگىلىك جەتەكشىلىك رولىنان ايىرىلا المايدى.

2023 ـ جىلى 12 ـ ايدا "ورتالىق كوميتەت ۇگىت ٴبولىمى باۋ ۇيجۇڭ جولداسقا 'ٴداۋىر ونەگەسى' اتاعىن تولىقتاپ بەردى" دەگەن حابار كەڭىنەن تارالدى، ٴبىر اپتا ىشىندە تۇتاس ينتەرنەتتەگى كورىلىم 260 ميلليون رەتتەن استى.

"حالىقتىڭ جاقسى سۋدياسىنا قۇرمەت"، "ول ٴوز اتىمەن ٴومىردى ٴتۇسىندىردى، ومىرىمەن سەرتىن امالياتتا ايگىلەدى"... توراپتاستاردىڭ شىنايى لەبىزدەرى ۇلگىگە دەگەن شىنايى قۇرمەتتى بەينەلەدى.

"ٴداۋىر ونەگەسى" "ەڭ ارداقتى ادام"، "جۇڭگولىق ىزگى جاندار" سياقتىلاردىڭ ۇزدىكسىز جاريالانۋىنان 9 ـ كەزەكتى مەملەكەتتىك ٴمورال ۇلگىلەرىن باعالاۋ، ماداقتاۋ ـ سىيلاۋ قيمىلىن رەسمي باستاۋعا، ماداقتاۋ ـ سىيلاۋ جينالىسىن وتكىزىپ مەملەكەتتىك 8 ـ ناۋرىز قىزىل تۋشىلارى مەن مەملەكەتتىك جەلەكتىلەردىڭ ەڭبەك سىڭىرگەن ۇلگىلەرى سياقتى وزات تيپتەردى ماداقتاپ ـ سىيلاۋعا دەيىن؛ 60 ـ رەتكى لەي فىڭنان ۇيرەنۋدى ەسكە ٴتۇسىرۋ كۇنى قيمىلىن دەن قويا ۇيىمداستىرۋدان تاسقىننان ساقتانۋ، تاسقىنعا قارسى اتتانۋ، جەر سىلكىنىسىنە قارسى اتتانىپ، اپاتتان قۇتقارۋ جانە اپاتتان كەيىنگى قالپىنا كەلتىرۋ، قايتا قۇرۋ بارىسىنداعى قارسى اتتانۋشى بەينەلەرگە، جاي ادامداردىڭ ىزگى ىستەرىنە قۇرمەت بىلدىرۋگە دەيىن...

ٴبىر جىلدان بەرى، ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى ۇلگىلەردىڭ ىزگى ىستەرىن بار ىنتا ـ پەيىلمەن بايانداپ، قاھارمان ۇلگىلەردىڭ قاسيەتىن ايگىلەپ، تۇتاس قوعامدا رۋحاني قۇنارلى توپىراقتى قالىڭداتىپ، وركەنيەت نەگىزىن مايەكتەندىرىپ، الدا باسۋدىڭ، ىزگىلىككە تالپىنۋدىڭ رۋحاني قوزعاۋشى كۇشىن ۇيىستىردى.

ادەبيەت ـ كوركەمونەر ـــ ٴداۋىردىڭ الدا باسۋ دابىلى، ول ٴبىر ٴداۋىردىڭ كەلبەتىنە ەڭ جاقسى ۋاكىلدىك ەتە الادى، ٴبىر ٴداۋىردىڭ سالتىنا ەڭ جاقسى جەتەكشىلىك ەتە الادى.

2023 ـ جىلى «چاڭ ـ انداعى 30 مىڭ شاقىرىم»، «فىڭشىن ٴبىرىنشى ٴبولىمى: چاۋگى فىڭيۋن»، «ەرىكتىلەر ارمياسى: تەڭگەۋرىندى قوسىننىڭ شابۋىلعا ٴوتۋى» سياقتى كينو فيلمدەر كورەرمەندەردىڭ قىزۋ قارسى الۋىنا يە بولدى. 2023 ـ جىلى ەلىمىزدىڭ كينو جالپى بەلەت كىرىسى 54 ميلليارد 915 ميلليون يۋان، تاماشالاۋشىلاردىڭ سانى ٴبىر ميلليارد 299 ميلليون ادام (رەت) بولدى. مۇنىڭ ىشىندە وتاندىق كينو فيلم بەلەت كىرىسى 46 ميلليارد 5 ميلليون يۋان بولىپ، ۇستاعان سالىستىرماسى 77%. 83 بولعان.

«كەڭ ـ بايتاق دالاعا سۇراۋ» اتتى تەلە فيلم توڭكەرىستىك داڭقتى داستۇرگە مۇراگەرلىك ەتتى، «قارلى تاۋ، بايتاق دالا»، «باۋشۋي» اتتى رومان وتانىمىزدىڭ تاۋلى اۋىلدارىنداعى وراسان زور وزگەرىستەردى اسەرلى دە قىزىقتى باياندادى، «ٴمايلى قىستاعىنا كەلگەنىڭىزدى قارسى الامىز» اتتى تەلە فيلم جۇڭگودان شەتەلگە كومەككە بارعان ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرىنىڭ وزگەشە سۇيىسپەنشىلىگىن، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋىن ايگىلەدى...

ٴبىر جىلدان بەرى ٴبىر توپ ادەبيەت ـ كوركەمونەر سارا تۋىندىلارى ۇزدىكسىز جارىققا شىعىپ، جاڭا حيكايا، جاڭا وبراز، جاڭا اۋەن، جاڭا ستيل ارقىلى حالىقتىڭ كۇرەس جىگەرىن بەينەلەپ، ۇلتتىق رۋحتىڭ شۇعىلاسىن جەتكىزىپ، حالىقتىڭ مادەنيەت قاجەتىن ۇزدىكسىز قاناعاتتاندىرىپ، حالىقتىڭ رۋحاني كۇش ـ قۋاتىن كۇشەيتتى.

رۋحاني كۇش ـ قۋاتتى ۇيىستىرۋ ٴۇشىن ينتەرنەت جەلىسىندە، ينتەرنەت جەلىسىنەن تىس سەنتىرلەس شەڭبەردى بەكەمدەۋ كەرەك.

2023 ـ جىلى 11 ـ ايدىڭ 8 ـ كۇنىنەن 10 ـ كۇنىنە دەيىن دۇنيە جۇزىلىك ينتەرنەت جينالىسى ۋجىن باسشىلار ٴماجىلىسى وتكىزىلدى، مىڭ جىلدىق بايىرعى قالاشىقتا تاعى دا سيفرلى جاڭا اۋقىم كۇشەيدى.

دابىرالى الدىڭعى لەكتىك تەحنيكا بار، بايسالدى كاسىپتىك تولعانىس دا بار. ۋجىننىڭ بايىرعى قاراپايىم دا كوركەم ورتاسىندا سيفرلى بولاشاق جونىندەگى ٴبىر قىدىرۋ يدەيالىق ۇشقىندار اسەرلى سەزىممەن ٴتۇيىلىستى.

2023 ـ جىلعى جۇڭگو ينتەرنەت وركەنيەتى جينالىسىن وتكىزدى، "ينتەرنەتتەگى جۇڭگو مەرەكەسى" جەلىلەس نەگىزگى تاقىرىپتىق قيمىلدارىن ورىستەتتى... ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى نازاردى قىزمەتتىڭ نەگىزگى شەبىنە شوعىرلاندىرىپ، ميلليارد حالىقتىڭ ورتاق رۋحاني مەكەنىن ويداعىداي قورعادى.

ارناۋلى ارەكەت ورىستەتىپ، ٴوز مەديالارىنداعى بىلىقپالىقتاردى وڭاپ، جونگە سالىپ، ينتەرنەتتە ناشار اۋقىمنىڭ تارالۋىن، كەڭەيۋىن پارمەندى تەجەپ، قىسقا بەينەجازبا ينفورماتسيا مازمۇنىنداعى بەتالىستىق ناشار ماسەلەلەردى وڭادى، جونگە سالدى... ۇگىت، يدەيا، مادەنيەت شەبى نازاردى قوعامدىق پىكىر كۇرەسىنىڭ نەگىزگى شايقاس مايدانىنا شوعىرلاندىرىپ، تاماشا ينتەرنەت ەكولوگياسىن قۇرۋدى ىلگەرىلەتتى.

ٴبىر جىلدان بەرى ينتەرنەت كەڭىستىگىن جالپىلىق باسقارۋ ۇزدىكسىز كەمەلدەنىپ، ينتەرنەت ەكولوگياسى ۇزدىكسىز جاقسارىپ، ينتەرنەت حاۋىپسىزدىگى قالقاسى ۇزدىكسىز بەكەمدەلىپ، ينتەرنەتتە قۋاتتى ەل قۇرىلىسىندا تىڭ قادام تاستالدى.

(جالعاسى 3 ـ بەتتە)